

Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

8 juni 2007 / rapportnummer 1910-28

commissie voor de milieueffectrapportage

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Emmen
Postbus 30001
7800 RA Emmen

uw kenmerk
07.13620

uw brief
12 april 2007

ons kenmerk
1910-29/Ko/jr

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel

doorkiesnummer
(030) 234 76 37

Utrecht,
8 juni 2007

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Zeugenhoudery De Wildt te Roswinkel

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Zeugenhoudery De Wildt te Roswinkel,

uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Zeugenhoudery De Wildt te Roswinkel,

de secretaris

drs. G. Korf

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 8 juni 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER	2
3. ACHTERGRONDEN.....	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Wettelijk kader en beleidskader.....	2
3.3 Te nemen besluiten	3
3.4 Plan-m.e.r. en besluit-m.e.r.....	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Voorgenomen activiteit	3
4.2 Referentiesituatie.....	4
4.3 Alternatieven	4
4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).....	5
5. MILIEUASPECTEN.....	5
5.1 Algemene opmerkingen.....	5
5.2 Ammoniak	6
5.3 Geurhinder	6
5.4 Luchtkwaliteit.....	7
5.5 Geluid en verkeer.....	7
5.6 Energie	8
5.7 Veiligheid.....	8
5.8 Veeziekten	8
5.9 Water.....	8
5.10 Natuur ⁹	
5.11 Landschap en Cultuurhistorie.....	9
6. VORM EN PRESENTATIE.....	9
7. OVERIGE PUNTEN.....	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 april 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in “De Zuidenvelder” d.d. 24 april 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De heer H. de Wildt uit Roswinkel is voornemens een zeugenhouderij te beginnen. Er zullen 3 nieuwe stallen worden gerealiseerd met een totale capaciteit van 560 kraamzeugen, 1.992 guste en dragende zeugen, 1.120 opfokzeugen, 10.400 gespeende biggen en 6 dekberen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Bij brief van 12 april 2007¹ heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de openbare kennisgeving van de Startnotitie in 'de Zuidenvelder' op 24 april 2007².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te kunnen wegen. De Commissie is op 27 april 2007 op locatiebezoek geweest.

Er is bij het bevoegd gezag één inspraakreactie binnengekomen⁴. De Commissie heeft deze betrokken bij haar advies en verwijst naar de inspraak waar dit relevant is.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder;
- de verandering in stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda, waarop in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten staan aangegeven;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

3. ACHTERGRONDEN

3.1 Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivatie voor het voornemen staan beschreven in hoofdstuk 1 van de startnotitie. Dit kan overgenomen worden in het MER.

Voor deze locatie is in 2003 een vergunning verleend voor een bedrijf van 4.200 vleesvarkens. Door de initiatiefnemer is onlangs het perceel aangekocht. De vergunning is inmiddels vervallen, omdat er niet binnen drie jaar na vergunningverlening is gebouwd. Initiatiefnemer is voornemens een vergunning aan te vragen voor de vestiging van het in hoofdstuk 1 beschreven bedrijf.

3.2 Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. Ga in het MER vooral in op de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Ontbrekend beleid en regelgeving is:

- Besluit Luchtkwaliteit 2005;
- Nota Ruimte;
- Nederlandse Richtlijn Bodem;
- Meststoffenwet, uitvoeringsbesluit;
- Gezondheid- en welzijnswet voor dieren (GWWD) zoals Varkensbesluit.

Hierbij dient uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de veranderingen in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de voorziene veranderingen in bij de Wav behorende regelingen (zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('Besluit huisvesting');
- de IPPC-omgevingstoets⁵. Ga ook in op de BREF⁶ voor intensieve veehouderijen.

3.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning.

Het is mogelijk dat voor het voornemen een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig is (zie paragraaf 5.10 van dit advies). Geef in het MER aan of dit het geval is.

3.4 Plan-m.e.r. en besluit-m.e.r.

Het bestemmingsplan staat (met gebruik van een wijzigingsbevoegdheid ex art. 11 WRO) een bouwblok van 7.500 m² toe. Dit is voor het voornemen ontoereikend. De gemeente is nieuw beleid aan het voorbereiden waarbij het mogelijk wordt om bouwblokken van 1,5 ha met een uitbreiding tot 2 ha te ontwikkelen. Voor het onderhavige plan zal planologische inpassing via een procedure ex art. 10 WRO ('postzegelplan') plaats vinden.

Deze planwijziging is plan-m.e.r.-plichtig, op grond van het nieuwe Besluit m.e.r. zoals dat geldt sinds 28 september 2006. De Commissie adviseert bevoegd gezag en de initiatiefnemer in overleg te treden over de wijze waarop besluit-m.e.r. en plan-m.e.r. worden uitgevoerd. De Commissie adviseert het besluit-MER en plan-MER zo mogelijk met elkaar te combineren.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 4 een beschrijving gegeven van het voornemen. Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Neem bij de beschrijving van het voornemen in het MER in ieder geval op:

- een situatieschets van het plangebied en het studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn;
- het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;

---

⁵ Dit volgt uit de van toepassing zijnde IPPC-richtlijn. IPPC is de afkorting van Integrated Prevention Pollution and Control. Het van toepassing zijn van deze richtlijn betekent dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt.

⁶ Deze BREF (Best available technology reference document) is gebaseerd op de IPPC-richtlijn.

- per diercategorie de uitvoering van de inrichting inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen⁷, rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- plaatsing en hoogte van de emissiepunten, alsmede locatie en omvang van het luchtwassersysteem, in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Geef de milieuvor- en nadelen van het toe te passen systeem;
- een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden;
- een overzicht van de beoogde fasering en planning;
- een kaart met de beoogde locatie waarop de veiligheids- en geluidscontour van de nabijgelegen NAM-locatie⁸ staat aangegeven, alsmede een beschrijving van de consequenties van de NAM-locatie voor het voornemen.

4.2 Referentiesituatie

De referentiesituatie voor dit initiatief is het huidige braakliggende perceel met de autonome ontwikkelingen, zonder noemenswaardige emissie van geur, stof of ammoniak.

4.3 Alternatieven

De startnotitie beschrijft het voornemen. Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) (en eventuele andere alternatieven) en een referentiesituatie.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid. Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn⁹. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT)¹⁰ worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT-maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd. Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

---

⁷ Hierbij dient rekening te worden gehouden met het Varkenbesluit.

⁸ Het gaat hier om een boorlocatie van de Nederlandse Aardolie Maatschappij.

⁹ Betrek bij deze beschouwing de beleidslijn betreffende de toepassing van IPPC-Richtlijn (Tekst 2006-2007, 22 343, nr. 142).

¹⁰ Op basis van de Engelse term wordt ook wel gesproken van het BAT-vereiste ('best available techniques'). Dit begrip is opgenomen in Wm artikel 8.11 lid 3. Bij de bepaling van BBT voor inrichtingen, bij het verlenen van vergunningen, dient het bevoegd gezag gebruik te maken van het afwegingskader uit het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb), artikel 5a.1 (Stb. 2005, 527).

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en verkeersgerelateerde aspecten. Voor de overige punten kan volstaan worden met een kwalitatieve beschrijving van de effecten.

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER, adviseert de Commissie inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Dit kan ook verder gaan dan de inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. De Commissie adviseert om het MMA duidelijk te omschrijven en keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER te onderbouwen.

Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van stof, door:

- toepassing van een combinatieluchtwasser waarmee zowel ammoniak, geur als fijn stof met een hoog rendement kunnen worden verwijderd;
- zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- een luchtwasser in combinatie met een emissiearm huisvestingssysteem.

Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

5. MILIEUASPECTEN

5.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende en compenserende maatregelen¹¹;
- per milieugevolg moet worden beschreven of dit onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur¹²;
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

---

¹¹ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemissie door inpandig laden en lossen. Een voorbeeld van compensatie is het aanvullen van verloren natuur met nieuw aan te leggen natuur.

¹² Het gaat hierbij met name om de achtergronddepositie van ammoniak.

5.2 Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar voor verzuring gevoelige gebieden liggen¹³, wat de afstand van deze gebieden tot het bedrijf is en of hier sprake is van nadelige gevolgen van het voornemen. Geef in het MER aan of de alternatieven effect hebben op de instandhoudingdoelen van de natuurdoeltypen van beschermde natuurgebieden, en zo ja: welke. Geef deze gebieden op duidelijk kaartmateriaal aan. Beschrijf daartoe in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en -indien beschikbaar- de gegevens van de provincie Drenthe;
- de autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de instandhoudingdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in nabijgelegen (natuur)gebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef specifiek voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden aan welke depositie te verwachten is, via de omrekeningstabel uit de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (Uav) uit de Interimwet ammoniak en veehouderij.

De Commissie merkt hierbij op dat er juridisch gezien sprake is van een nieuwe situatie, zonder bestaande rechten op het gebied van ammoniakemissie.

Besteed tevens aandacht aan de effecten op de beek 'de Runde' (natuurontwikkelingsgebied)¹⁴.

5.3 Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten in odour units. Doe dit volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van artikel 3 Wgv;
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich kunnen voordoen.

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is een omgevingstoets niet nodig voor de individuele geurbeoordeling van een milieuvergunningaanvraag. Het is op dit moment niet duidelijk of de Wet geurhinder en veehouderij hiermee voldoet aan de omgevingstoets zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden uitgevoerd. Gezien de omliggende woningen is het verstandig een omgevingstoets uit te voeren.

---

¹³ Hieronder verstaan we de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de kwetsbare gebieden die niet onder de Wav vallen. Dit laatste is nodig omdat niet duidelijk is of vereisten hieromtrent uit de IPPC-richtlijn geheel in de Wav zijn geïmplementeerd.

¹⁴ Hierom wordt gevraagd in inspraakreactie 1; de Commissie merkt hierbij op dat deze beek is aan te merken als 'nieuwe natuur' en derhalve niet valt onder de kwetsbare gebieden zoals gedefinieerd in de Wav.

5.4 Luchtkwaliteit

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf¹⁵;
- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM₁₀) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, beginnende op de grens van de inrichting;
- en in het geval overschrijding van de grenswaarden optreedt, de mogelijke maatregelen om de stofemissies te reduceren zodat ze voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005).

Toets, indien uit deze beschrijving niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de normen uit het Blk 2005 overschreden zullen worden, de luchtconcentraties die optreden door het voornemen en de resp. alternatieven daarvoor aan de normen uit het Blk 2005. Beschrijf daartoe:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden¹⁶;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.

Een modelberekening op basis van een verspreidingsmodel is nodig voor de toetsing aan de eisen van het Blk 2005. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het Meet- en rekenvoorschrift Bevoegdheden Luchtkwaliteit van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, oktober 2006). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005.

5.5 Geluid en verkeer

Geef in het MER kwantitatief aan wat de geluidseffecten van het voornemen zijn, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op de geluidsemisies voor de dag-, avond-, en nachtperiode. Kijk daarbij ook naar bij de veehouderij behorende installaties. Ga ook in op afwijkende situaties, door bijvoorbeeld seizoensdrukte en piekmomenten.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukte. Beschrijf in het MER naast de geluidsemisies van de inrichting ook de hinder als gevolg van de hierboven genoemde transportbewegingen.

---

¹⁵ De Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

¹⁶ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het Blk 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

5.6 Energie

Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier. Geef in het MER aan of, en zo ja: op welke wijze energiebesparing wordt bereikt. Geef in dat geval aan welke energiebesparing wordt verwacht.

5.7 Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid ook in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de chemische of combinatieluchtwassers worden besproken.

Geef aan wat de verandering is van de externe veiligheid, mede met het oog op mogelijke calamiteiten op de nabijgelegen NAM-locatie.

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

5.8 Veeziekten

Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van Veewetziekten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen.

5.9 Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem in beeld. Besteed daarbij aandacht aan:

- de waterinfiltratie in het gebied;
- maatregelen om te waarborgen dat afstromend hemelwater schoon blijft¹⁷.

Geef voor het hemelwatersysteem aan wat de locaties van de infiltratievoorzieningen en de buffers zijn (deze laatste dienen om vertraagde lozing te bewerkstelligen van hemelwater dat niet kan worden geïnfiltreerd in de bodem).

Geef ook aan of, hoe en hoeveel water via een eigen bron wordt gewonnen en wat dit betekent voor wateronttrekking. Geef aan hoe reinigings- en spoelwater worden afgevoerd.

---

¹⁷ Ook in inspraakreactie 1 wordt hierom gevraagd.

5.10 Natuur

In paragraaf 5.1 en 5.2 wordt reeds naar informatie gevraagd met betrekking tot natuurgebieden.

Geef in het MER aan of in het plangebied of het studiegebied plant- en diersoorten voorkomen die beschermd zijn op grond van de Flora- en faunawet (Ffw). Geef aan of er gevolgen zullen zijn voor de doelsoorten van het natuurbeleid of (een gemotiveerde selectie van) de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw kan in het MER worden opgenomen. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

5.11 Landschap en Cultuurhistorie

Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

6. VORM EN PRESENTATIE

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed is terug te vinden. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieu-beleid worden betrokken.

Verder wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan.

7. OVERIGE PUNTEN

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel

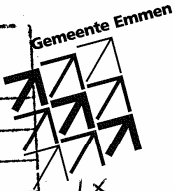
(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 april 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
Telefoon (0591) 68 55 55

Correspondentieadres:
Postbus 30001
7800 RA Emmen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen :	13 APR. 2007	
nummer		
dossier	1910-1/m3	ix
kopie naar :	HL	

Aan de Commissie voor de m.e.r.
Postbus 2345
3500GH UTRECHT

VERZONDEN 12 APR. 2007

Dienst Publiek

ons kenmerk	uw brief van/kenmerk	bijlage(n)	afdeling
07.13620	-	MER startnotitie kennisgeving	VRG
behandeld door	telefoon	fax	Emmen,
A.A.H. van Noort	(0591)68 90 58	(0591)68 52 65	12 april 2007

onderwerp
Wet milieubeheer, startnotitie MER t.b.v. zeugenhouderij met meer dan 900 plaatsen voor zeugen op de lokatie Nieuwe Schuttingkanaal WZ (ongen.) te Roswinkel.

Geachte commissie,

Hierbij zenden wij u de MER startnotitie ten behoeve van H. de Wildt, Nieuw Schuttingkanaal WZ 30 te Roswinkel t.b.v. een zeugenhouderij met meer dan 900 plaatsen voor zeugen op de lokatie Nieuwe Schuttingkanaal WZ (ongen.) te Roswinkel.

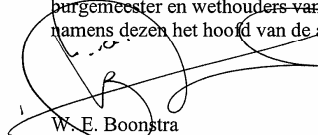
De oorspronkelijke startnotitie is op 5 april 2007 bij ons binnengekomen en wordt vanaf 24 april 2007 tot 6 juni 2007 ter inzage gelegd. Een kopie van de kennisgeving is bijgevoegd. Korthedshalve verwijzen wij u naar de inhoud van de stukken.

Wij verzoeken u het advies met betrekking tot de gewenste richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport, zo spoedig mogelijk aan ons bekend te maken.

Nadere informatie

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met dhr. van Noort en/of dhr. de Boer van de afdeling Vergunningen, telefoon 0591-68 90 58/64.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
namens dezen het hoofd van de afdeling,

W. E. Boonstra

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in "De Zuidenvelder" d.d. 24 april 2007

1910 - 3

Wet milieubeheer; startnotitie voor een Milieueffectrapport (MER)

Burgemeester en wethouders van Emmen maken bekend dat op 5 april 2007 bij hen een startnotitie voor een Milieueffectrapport (MER) is binnengekomen van H. de Wildt te Roswinkel.

Deze startnotitie vormt het begin van de procedure om te komen tot een MER, welke naar verwachting in de loop van 2007 zal worden opgesteld. Het doel van de MER is het onderzoeken van de milieugevolgen van het oprichten van een zeugenhouderij met meer dan 900 plaatsen voor zeugen op de lokatie **Nieuwe Schuttingkanaal WZ (ongen.) te Roswinkel.**

Naar aanleiding van de startnotitie stellen Burgemeester en wethouders van Emmen richtlijnen vast voor de inhoud van het op te stellen MER. Over deze richtlijnen wordt onder meer advies gevraagd aan de Commissie voor de Milieueffectrapportage. Eenieder kan suggesties voor de richtlijnen inbrengen.

De startnotitie ligt vanaf 24 april 2007 gedurende de hele procedure ter inzage op de afdeling Vergunningen van de gemeente Emmen, Raadhuisplein 1 te Emmen. Daar kunt u ook terecht voor alle informatie (tel. 0591-685555). De afdeling is geopend op werkdagen van 8:30 uur tot 13.00 uur.

Tot 6 juni 2007 kunnen opmerkingen en suggesties ten behoeve van de op te stellen richtlijnen schriftelijk worden ingediend bij Burgemeester en wethouders van Emmen, postbus 30001, 7800 RA te Emmen. Voor een toelichting op de startnotitie kunt u contact opnemen met dhr. J. van Noort en/of P. de Boer, telefoonnummer 0591-68 90 58/64.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: H.G.A. de Wildt

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen

Besluit: Verlenen van vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14

Activiteit: Het oprichten van een zeugenhouderij met plaats voor 560 kraamzeugen, 1.992 guste en dragende zeugen, 1.120 opfokzeugen, 10.400 gespeende biggen en 6 dekberen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 24 april 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 juni 2007

Bijzonderheden:

Het gaat om een nieuwe zeugenhouderij, op een locatie waar al eerder een vergunning voor een varkenshouderij was afgegeven. Deze vergunning is inmiddels verlopen. Bijzonder aan de locatie is dat deze grenst aan een boorlocatie van de Nederlandse Aardolie Maatschappij.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. H.J.M. Hendriks

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

Secretaris van de werkgroep:

drs. G. Korf

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070603	Stichting Milieu Rondonne	Emmen

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nr. 1 op 6 juni 2007

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Zeugenhouderij De Wildt te Roswinkel**

De heer H. de Wildt uit Roswinkel is voornemens een zeugenhouderij te beginnen. Er zullen 3 nieuwe stallen worden gerealiseerd met een totale capaciteit van 560 kraamzeugen, 1.992 gaste en dragende zeugen, 1.120 opfokzeugen, 10.400 gespeende biggen en 6 dekberen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2107-2